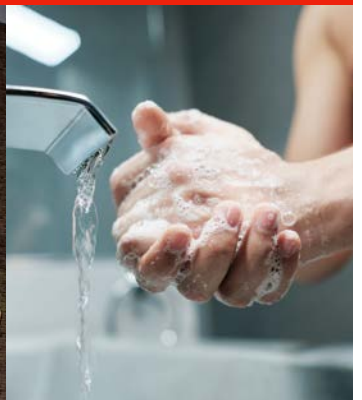
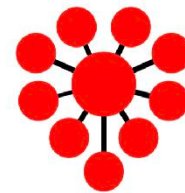

**HEALTH HUB UTRECHT
SLUIT JE OOK AAN?
HEALTHHUBUTRECHT.NL
INFO@HEALTHHUBUTRECHT.NL**

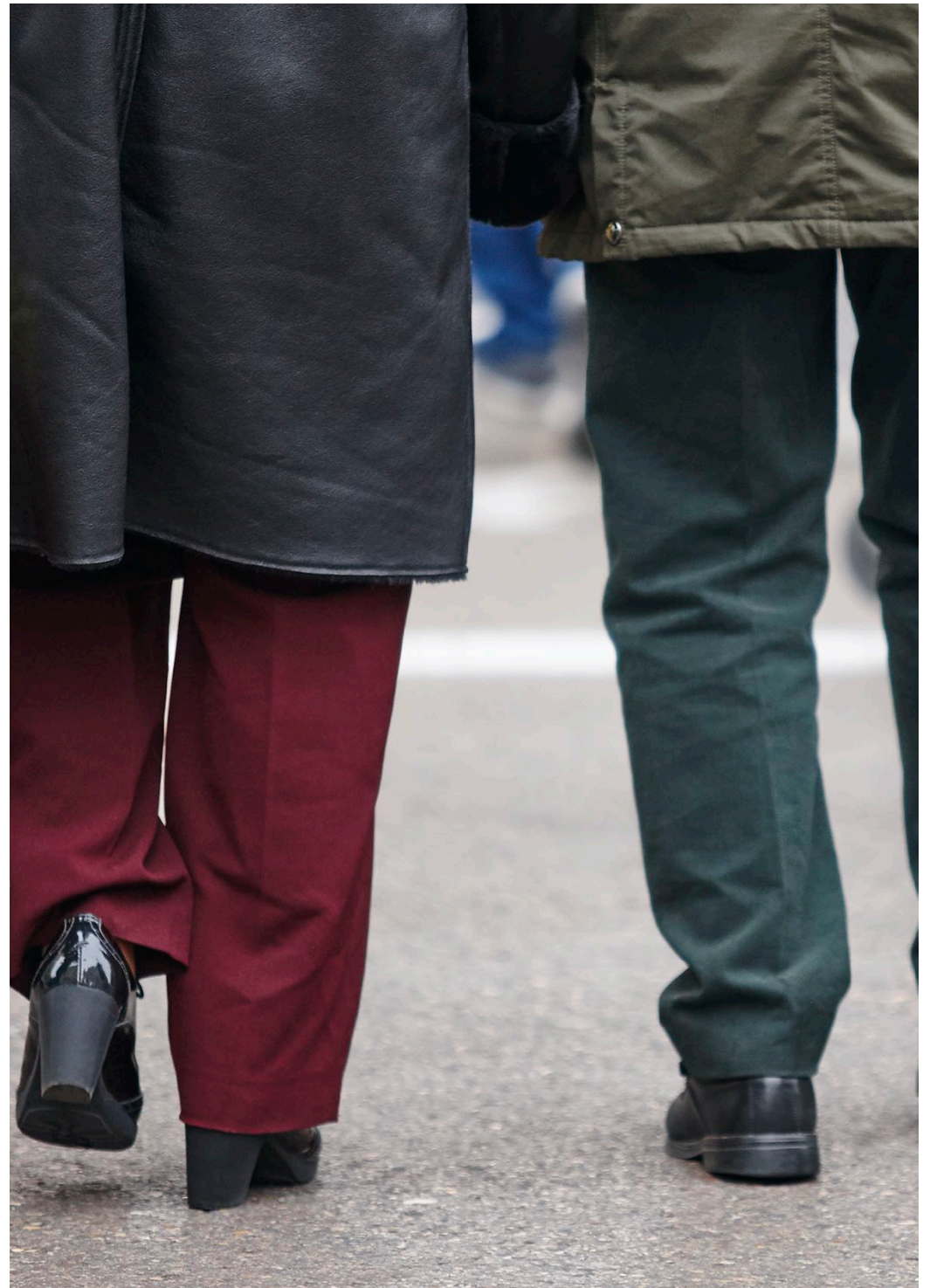
**HEALTH HUB UTRECHT
EEN BEWEGING NAAR VOREN
GEZONDHEID EN GELUK VOOR
IEDERE UTRECHTER IN 2030**

HEALTH HUB
UTRECHT

PRAKTIJK | ONDERZOEK | BELEID
ONTWERP | ONDERNEMEN | GEBRUIK

INHOUD

HEALTH HUB UTRECHT	1
HEALTH HUB UTRECHT	2
INHOUD	8
LEESWIJZER	10
MOMENTUM	16
INLEIDING	20
NOODZAAK	28
KANS	30
OMVANG	32
VISIE	38
MISSIE	44
AMBITIE	50
ORGANISATIE	54
SPELERS	62
FASERING	64
CONCLUSIE	68
BIJLAGE 1	72
BIJLAGE 2	76
BIJLAGE 3	80

LEESWIJZER

EEN VERTALER IS IEMAND DIE UIT VIJF EQUIVALENTEN HET ZESDE KIEST¹

Tijdens de Health Hub Utrecht reis naar Wenen in het najaar van 2019 werd door de partners geconstateerd dat er behoefte is om wat er de afgelopen jaren is ontwikkeld, vast te leggen. Ook met het oog op de volgende fase van doorontwikkeling is het van belang om de gemeenschappelijke uitgangspunten te helder en overzichtelijk te bundelen. Deze constatering vormde de aanleiding tot een verzoek aan de kerngroep om een white paper op te stellen. Afgesproken werd om 2020 te gebruiken om het white paper te maken en te omarmen en op basis daarvan, vanaf 2021, het tweede deel van Fase 1 'Samen Starten 2019 t/m 2022' te gebruiken om het fundament onder het Health Hub Utrecht netwerk organisatorisch en financieel verder te verstevigen en focus aan te brengen richting Fase 2 'Meters Maken 2023 t/m 2026'.

Ondergetekenden hebben zich de afgelopen periode dan ook ingezet om een zo compleet (en toch zo gecomprimeerd) mogelijk beeld te genereren. Dit is samengesteld uit de verzameling van afspraken die we de afgelopen twee jaar met elkaar hebben gemaakt over de gemeenschappelijke ambitie (Wat willen we bereiken, wie werken daaraan mee, hoe bewaken we de samenhang) en op welk fundament (vorm, leiderschap en spelregels) is dit gebaseerd.

Zoveel mogelijk partners zijn geconsulteerd en hebben meegelezen met de conceptversie van dit document. Wij hebben getracht om de gemaakte op- en aanmerkingen te verwerken in deze uiteindelijke versie, die wij bij deze graag aanbieden

¹ Gerard Reve

als ingekomen stuk voor het bestuurlijk overleg tussen de ondertekenaars van de City Deal Health Hub op 19 juni 2020 aanstaande.

De brede en diverse samenstelling van organisaties binnen de Health Hub Utrecht beweging (praktijk, beleid, kennis, ontwerp, ondernemen en gebruik) zorgt er automatisch voor dat een gezamenlijk document ook een bundeling is van verschillende inzichten en verwachtingen. Waarbij misschien niet iedere partij ogenblikkelijk een directe en letterlijke vertaling ziet van eigen strategie, werkwijze en bewoordingen. Op basis van de vele positieve reacties op de eerdere conceptversie, verwachten wij dat deze white paper ruim inhoudelijk draagvlak kan vinden bij alle Health Hub Utrecht partners. En zo kan dienen als startpunt voor verdere besluitvorming rondom de gestructureerde doorontwikkeling van de Health Hub Utrecht.

Ook realiseren wij ons dat in dit document zaken explicieter zijn geformuleerd dan in het verleden. Dit komt enerzijds door de aard van dit document, anderzijds doordat de partners binnen Health Hub Utrecht erop aandringen hun samenwerking praktisch en concreter vorm te geven en ook de reeds goed lopende coalities een herkenbare plek te geven onder de paraplu van de Health Hub Utrecht. Denk daarbij aan Utrecht Zorg, TRIJN, bestuurstafel Gezond Utrecht, NUZO en PAZIO. Het kan uiteraard nog explicieter en uitdagender worden geformuleerd. Als u op 19 juni ervoor kiest op inhoud de uitgangspunten een verdieping te geven en meer richting aan te brengen dan willen wij graag samen met een delegatie uit uw gezelschap vóór uw vervolgoverleg van 7 september daar een nadere uitwerking aan geven.

Ook worden in dit document andere (kleinschaligere) samenwerkingsinitiatieven in de regio met overeenkomstige ambities genoemd, als bijvoorbeeld het fast track ondernemers programma voor zelfmanagement Uzelf, ProtoSpace Utrecht en de Data- en Kennis Hub 'Gezond Stedelijk Leven', aangezien zij deels of via 'interfaces' zouden kunnen aansluiten bij Health Hub Utrecht.

Daarnaast heeft de COVID-19 crisis natuurlijk een momentum gecreëerd, dat de partners willen benutten om eerder naar elkaar uitgesproken intenties verder in te kleuren.

Dit white paper is uitdrukkelijk niet bedoeld als een publiek manifest. Aangezien ons duidelijk werd dat daar ook behoefte aan begint te ontstaan, voegen wij als bijlage dan ook het Health Hub Utrecht Manifest 'Gelukkig Gezond 2030' bij.

Ten slotte hechten wij eraan om een aantal gehanteerde termen en begrippen te duiden, aangezien we hebben gemerkt dat niet iedereen eerder gedeelde documenten en presentaties (nog) beschikbaar had en dat bepaalde termen en begrippen binnen organisaties soms verschillend worden gehanteerd. Deze termen- en begrippenlijst is als bijlage toegevoegd.

Wij kijken uit naar de reacties, om zo voor het zomerreces een definitieve versie op te leveren, waarin alle Health Hub Utrecht partners zich in ieder geval op hoofdlijnen (en hopelijk ook zoveel mogelijk op detailniveau) kunnen herkennen. Ondertussen werken wij door aan 'Gelukkig Gezond 2030' en leggen nieuwe verbindingen, inspireren professionals binnen de partners-organisaties en geven een online podium aan de vele goede en mooie initiatieven en verbanden die er binnen en met de regio Utrecht zijn.

Hetty Linden

Jelle van der Weijde

Walter Amerika

MOMENTUM

DE BESTE MANIER OM DE TOEKOMST TE VOORSPellen IS OM HEM ZELF TE CREËREN²

Als er ooit een moment is om te laten zien wat de gebundelde kracht van de regio Utrecht kan zijn op het gebied van vernieuwing van en samenwerking binnen het domein zorg en welzijn, dan is het nu. Aan de inwoners van Utrecht, aan de beleidsmakers in Den Haag en Brussel, maar vooral aan onszelf: alle partners in de Health Hub Utrecht.

Nog nooit immers stond onze collectieve gezondheid zo in de belangstelling als nu. Natuurlijk hebben we als mensheid eerder te maken gehad met infectieziektes, plagen, rampen en oorlogen. Toen hadden we echter geen wereldomvattende communicatiesystemen en waren we niet in staat om daar binnen een seconde met elkaar van gedachten te wisselen. Nu wel.

In Nederland met zijn hoge digitale dekkingsgraad zeker: vanuit bijna ieder huis, iedere straat, iedere wijk, ieder dorp, iedere stad, iedere regio. Er is dan ook op dit moment niets dat ons meer bezighoudt dan onze eigen gezondheid en die van de mensen om ons heen. Temeer ook, omdat het tegelijkertijd ons werk en rondkomen raakt. Dat is ook de reden dat er nu door een aantal Health Hub Utrecht partners wordt gewerkt aan een gedeeld regio-beeld.

Aandacht die zich ongetwijfeld zal doorzetten tot aan 17 maart 2021, de dag dat Nederland een nieuwe regering voor de komende jaren kiest. Met daaruit volgend nieuw

² *The best way to predict the future is to create it. Toegeschreven aan Abraham Lincoln*

beleid op het gebied van onder andere gezondheid en welzijn, van veiligheid en privacy, van voedsel en voeding en van leefkwaliteit en energie. Het huidige kabinet heeft daarop een voorsprong genomen vorig jaar door het formuleren van transitie-missies, die zich uitstrekken tot 2030 en 2040. En heeft aangegeven een groeiende rol voor regio's te zien om het voortouw te nemen in transitie-beleid en uitvoering.

Daartoe brengt het Ministerie van VWS in het najaar van 2020 een contouren-nota uit. Daarin wordt in beeld gebracht in welke mate de genoemde verwachtingen ten aanzien van wat er in de regio moet gebeuren, gerealiseerd worden:

- Is er een gedeeld regiobeeld met een daaruit voorkomende opgave voor de regio?
- Is een brede basis van preventie, ondersteuning en zorg in de regio op orde of niet?
- Zijn er afspraken gemaakt over proces van inkoop van zorg en ondersteuning, samenwerking op domein-overstijgende onderwerpen en vooral ook betrokkenheid van inwoners?

Vervolgens verkent de contouren-nota wat er in de regio (nog meer) nodig is om de organisatie van de (voor)zorg en ondersteuning te verbeteren om aan de (toekomstige) zorgvraag in de regio te voldoen en welke aanpassingen in de governance dit vraagt. Zo moet duidelijk worden waarover zorgpartijen in de regio's (nadere) afspraken moeten maken, welke regio-indeling daarbij wordt gehanteerd, welke partij het aanspreekpunt is in de regio en wat er in bestuurlijke zin nog meer nodig is om de organiseerbaarheid te verbeteren. Vanuit de wenselijkheid om de huidige zorgplicht van inkoopende partijen breder in te vullen, gaat het ook om de vraag hoe een regionaal opdrachtgeverschap (sterker) kan worden vormgegeven.

Health Hub Utrecht is niet hét antwoord op alle vragen. Health Hub Utrecht kan wel als paraplu de steeds weer uitgesproken wens, om als het gezonde hart van Nederland steeds daadkrachtiger en met meer zichtbaarheid naar voren te treden, doen vervullen. Zoals Brabant zich in de jaren negentig na massaontslagen bij DAF en Philips heeft opgericht middels 'Brainport Eindhoven' en zich tot toonaangevende technologie regio

heeft ontwikkeld, zo kan Health Hub Utrecht actief werken aan gezond stedelijk leven voor iedereen waar de omgeving uitnodigt om elkaar te ontmoeten, te bewegen en te spelen en de mensen zelf aan het stuur zitten om een langer gezond en gelukkig leven te leiden. Dat geeft ingrediënten voor een gezondheidsstelsel dat echt past bij de 21ste eeuw.

INLEIDING

DE HINKSTAPSPRONG AGENDA STAD, CITY DEAL, HEALTH HUB BEWEGING

De City Deal Health Hub, die ten grondslag ligt aan de Health Hub Utrecht beweging, komt voort uit het Rijksprogramma Agenda Stad. Dat programma heeft als doel om innovatiekracht van steden, die een belangrijke motor vormen voor economische groei en de internationale concurrentiepositie van Nederland, te versterken.

Inmiddels ontwikkelt de min of meer papieren City Deal Health Hub van 2016 zich in hoog tempo en regionaal naar een dynamische transitie-beweging op het gebied van gezondheid, zorg en welzijn: Health Hub Utrecht. Een dynamische en open 'net-merk'-organisatie, waarin zorgprofessionals, onderzoekers, beleidsmakers, ontwerpers, ondernemers en gebruikers elkaar steeds beter en sneller weten te vinden. Een samenwerking ook tussen veranderingsgezinde partners, waarin de vier ontwerpcriteria 'efficiëntie, effectiviteit, empathie en ethiek' elkaar steeds beter in balans houden bij het vormgeven van de noodzakelijke transitie van gerichtheid op ziekte en zorg naar een langer gezond leven voor iedereen.

Met maar één doel: gezond opgroeien, gebalanceerd leven, gelukkig oud worden en waardig sterven voor iedere Utrechter bereikbaar maken in 2030. Kansengelijkheid is daarbij een basisvoorwaarde.

Onder de hub-functie van de regio Utrecht verstaan de ondertekenaars dat de regio een knooppunt is waar relevante kennis op het vlak van gezond stedelijk leven onderling wordt ontwikkeld, gebundeld, aangevuld en toegepast, ook in wisselwerking met relevante organisaties uit andere regio's in Nederland en het buitenland.

De ondertekenaars van de oorspronkelijke City Deal onderscheidden in 2016 vier lagen, waarop zij de regio Utrecht wilden versterken:

1. Utrecht als modelregio voor campusontwikkeling en bedrijvigheid rondom gezondheid.
 - Dit streven heeft inmiddels mede geleid tot de ontwikkeling van de Health Hub Utrecht beweging, met veel aangesloten partners uit de regio en vanuit Utrecht Science Park en Stationsgebied Utrecht Centraal
2. Utrecht als modelregio voor zelfmanagement van gezondheid door inwoners.
 - Dit streven is inmiddels medebepalend voor de agenda van de Health Hub Utrecht coalitie Digitale Transformatie, onder andere in de programmering rondom persoonlijke gezondheidsomgevingen.
3. Utrecht als modelregio voor opleidingen en werkgeverschap op het gebied van gezondheid.
 - Dit streven is inmiddels medebepalend voor de agenda van de Health Hub Utrecht coalitie Aantrekkelijke Arbeidsmarkt, onder andere in de programmering rondom ontschotting en regionaal werkgeverschap.
4. Utrecht als modelregio voor de ontwikkeling van gezonde wijken.
 - Dit streven is inmiddels medebepalend voor de agenda van de Health Hub coalitie Wijkgerichte Preventie. Voorkomen dat mensen ziek worden begint bij het realiseren van een gezonde leefomgeving, waarin mensen worden uitgenodigd te bewegen, elkaar te ontmoeten en waarin voorzieningen aanwezig zijn die mensen onder meer helpen bij de eerste 1000 dagen en langer thuis wonen. Hierin ligt een verbinding tussen wonen, ruimtelijke ontwikkeling en zorg.

Sinds het ondertekenen van deze City Deal zijn vele rapporten verschenen, die onderbouwen waarom het essentieel is om geïntegreerd en multidisciplinair te werken aan nieuwe modellen en toepassingen, waarin alle medische, sociale en economische aspecten zijn meegenomen. Health Hub Utrecht voelt zich met name door onderstaande rapporten en agenda's gesterkt in haar visie:

Ten eerste het rapport *'Juiste zorg op de juiste plek'*. Dit rapport is de primaire inhoudelijke onderbouwing van de Health Hub Utrecht beweging. In het voorjaar van 2018 constateerde een taskforce (samengesteld uit de verschillende disciplines van de zorg en onder leiding van en ondersteuning door het ministerie van VWS) dat het aantal Nederlanders met een chronische ziekte of zorg en ondersteuningsvraag toe neemt vanwege de vergrijzing. Ook constateerde men dat het zorgaanbod steeds minder goed aansluit op de zorgbehoefte van mensen. Ten slotte wees men erop dat nu 1 op de 7 Nederlanders werkzaam is in de zorg. In de toekomst zouden we met ongewijzigd beleid 1 op de 4 Nederlanders nodig hebben in de zorg. Iets wat volstrekt onhaalbaar, onbetaalbaar en ongewenst is.

Ten tweede de recente Brede Maatschappelijk Heroverweging van het kabinet, getiteld *'Naar een toekomstbestendig zorgstelsel'* van april 2020. Hierin stelt het Ministerie van Financiën onder andere dat het RIVM in 2040 bijna een verdubbeling verwacht van het huidige uitgavenniveau tot 174 miljard euro, oftewel zo'n 16,4% van het bbp. Ook dient dan één op de vier Nederlanders in de zorg werkzaam te zijn om in de toenemende zorgvraag te voorzien. Het kabinet concludeert dat de toegankelijkheid, de kwaliteit en de betaalbaarheid van het Nederlandse zorgstelsel dermate onder druk staan dat de huidige organisatie van de zorg zowel qua beroep op de arbeidsmarkt als overheidsfinanciën niet houdbaar is. Deze publicatie schetst een tweetal varianten voor toekomstig beleid: een gereguleerd concurrentiemodel en een gereguleerd samenwerkingsmodel, beiden aangevuld met meer eigen verantwoordelijkheid van de burger. Het samenwerkingsmodel heeft als vertrekpunt dat – naast prikkels voor zorginkopers en zorgaanbieders – de kwaliteit en doelmatigheid van de zorg kan worden

verbeterd door meer samenwerking tussen inkopers, aanbieders en lokale, regionale en nationale overheden. De overheid treedt hierbij op als regisseur en zal regulerend optreden om de samenhang en de doelmatigheid van de zorg te versterken.

Ten derde de kennis- en innovatieagenda de topsector Life Sciences & Health, getiteld *'Vitaal functionerende burgers in een gezonde economie'*. Deze agenda richt zich grotendeels op het preventief ondersteunen van het individu in zijn of haar eigen leefomgeving, zoals bijvoorbeeld de wijk. Daarvoor is het zogeheten GROZ-programma (anagram van zorg) ontworpen, waarin Health Hub Utrecht middels GROZ Utrecht (in samenwerking met bewoners coöperaties) een plek binnen vier koploper-initiatieven heeft verworven.

Ten vierde de agenda van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, getiteld *'Werkagenda 2020-2024'*. Daarin stelt de Raad onder andere dat stelsels en systemen niet altijd goed op elkaar aansluiten, dat er oog moet zijn voor een gezonde en sociale leefomgeving en dat er groeiende verschillen in onze samenleving zijn ontstaan, die niet langer te rechtvaardigen zijn.

Ten vijfde het bericht aan het parlement van het Rathenau Instituut, getiteld *'Missie gedreven innovatiebeleid vraagt samenwerking tussen lokaal en nationaal niveau'*. Hierin wordt geconstateerd dat het innovatiebeleid tot nu toe vooral een technologie- en industrie gedreven karakter had rond economische kansen voor bedrijven. Het Rathenau Instituut stelt dat die aanpak te beperkt is voor een maatschappij-gedreven innovatiebeleid. Een nieuw generatie beleid vraagt om een nieuwe sturingsfilosofie met bijpassende instrumenten en goede aansluiting tussen lokaal, regionaal en nationaal niveau. Daarnaast adviseert het instituut opschaling van zogeheten 'living labs' en het opzetten van nieuwe netwerken.

Ten zesde het advies van de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI), met als titel *'Versterk de rol van wetenschap, technologie en innovatie in*

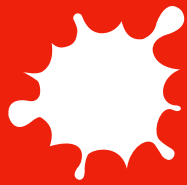
maatschappelijke transities'. In dit advies beveelt de AWTI aan om te komen tot nieuwe netwerken rondom specifieke transitie-opgaven waarin wetenschappers, uitvinders en ondernemers samenkomen met maatschappelijke partijen en spelers uit de creatieve industrie. Deze coalities moeten input geven aan het overkoepelende verhaal en zich richten op gezamenlijk leren over welke oplossingen passen bij welke maatschappelijke (deel)opgaven.

Ten zevende het rapport van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur (2018), getiteld *'De stad als gezonde habitat. Gezondheidswinst door omgevingsbeleid'*. Waarin de vragen centraal staan: Hoe kan het omgevingsbeleid voor het stedelijk gebied zo worden ingericht dat gezondheidswinst wordt geboekt? Wat vraagt het van de rijksoverheid en decentrale overheden om dit mogelijk te maken?

Ten achtste de Kennis- en Innovatieagenda voor de Creatieve Industrie 2020-2023, getiteld *'Veerkracht'*. Deze KIA vraagt met name aandacht voor zogeheten Key Enabling Methodologies, die een werkingsprincipe of methode voor een integrerende en ontwerpende aanpak beschrijven: welke rol kunnen creatieve interventies spelen in de verbanden die de theorieën blootleggen? Hoe kunnen interventies ingrijpen in die beschreven werkelijkheid om mensen blij te maken, te empoweren, of hun gedrag te beïnvloeden? KEM's integreren kennis uit de mensen maatschappijwetenschappen met de kansen die technologische ontwikkelingen ons bieden en leggen die vast in zinvolle toepassingen of interventies die betekenisvolle effecten bereiken,

Ten negende het concept TNO rapport, getiteld *'Regionale onderzoeks- en innovatiesystemen'*, (nog publiekelijk te verschijnen) van april 2020. Hierin wordt onderzoek beschreven dat in opdracht van het Ministerie van EZK is gedaan naar optimale vormgeving van en dynamiek in regionale ecosystemen.

NOODZAAK HET COVID-19 VIRUS IS ALLEEN MAAR EXTRA BEWIJS DAT SAMENWERKEN DE SLEUTEL TOT SUCCES IS.

Ook al werd er via de Health Hub Utrecht beweging al steeds meer samengewerkt, de recente uitbraak van het COVID-19 virus en de gevoelde ontwrichtende werking daarvan hebben ons allen pijnlijk duidelijk gemaakt, dat we alleen in staat zijn om acute noodsituaties het hoofd te bieden door samen de beweging naar voren te maken. Voorkomen is immers beter dan genezen. Een grote inwonerbetrokkenheid, een op samenwerking gerichte houding en gemeenschappelijkheid in wat we zeggen en doen zowel op lokaal, regionaal, nationaal en zelfs internationaal niveau is daarbij een noodzakelijke voorwaarde.

Ook is eens te meer duidelijk geworden dat een crisis als deze juist de sociaaleconomisch kwetsbaren het hardst raakt en op nog grotere gezondheidsachterstand brengt, onder meer door achterstand in digitaal burgerschap.

Het recent verschenen advies '(Samen)leven is meer dan overleven' van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving pleit dan ook voor nog meer maatwerk, nu de crisis een volgende fase ingaat. De Raad pleit dan ook niet alleen voor samen volhouden, maar vooral ook voor samen doen.

Ook de Sociaal Economische Raad gaat in haar advies 'De contouren van een intelligente herstelbeleid' in op de oplossingsrichtingen voor een zo goed mogelijk economisch herstel, maar signaleert ook knelpunten op sociaal maatschappelijk terrein.

Ook zonder COVID-19 (of welke 'plotselinge' gezondheids crisis dan ook), de *sense of urgency* in Nederland, en zeker ook in de regio Utrecht, wordt steeds groter door demografische ontwikkelingen en de (on)betaalbaarheid van de zorg. Er ontstaan knelpunten in de dienstverlening van vele, zo niet alle organisaties verenigd in de Health Hub Utrecht. We zien nu al voorbeelden in de geboortezorg, en in de ambulance- en spoedzorg. Oplopende kosten en een tekort aan gespecialiseerd verpleegkundig personeel verlangen van ons structurele wijzigingen in hoe we denken en doen.

Ook de Rijksoverheid bevestigt: 'De huidige organisatie van de zorg is zowel qua beroep op de arbeidsmarkt als overheidsfinanciën niet houdbaar'. En dan is bij deze voorspellingen een eventuele langdurige economische recessie als gevolg van de coronacrisis nog niet meegenomen.

KANS **HET 'GEZONDE HART VAN NEDERLAND' IS IN BINNEN- EN BUITENLAND EEN STERKE PROPOSITIE**

Behalve een *sense of urgency* is er in Utrecht ook wel degelijk een *sense of opportunity*.

Deze ligt in de combinatie van de nog steeds relatief sterke economisch positie van de Utrechtse regio in de gezondheidssector, innovatieve praktijkervaringen met en voor de inwoners, de inhoudelijke focus op humane- en (bio)medische wetenschappen, een goed ontwikkelde digitale creatieve industrie en niet te vergeten de centrale ligging in ons land vlakbij een internationale luchthaven.

Zowel nationaal als internationaal biedt dit enorme kansen om via Health Hub Utrecht gezamenlijke expertise te exporteren en omgekeerd buitenlandse organisaties, bedrijven, talent en onderzoeksmiddelen aan te trekken en zo het fundament van een in alle opzichten gezonde Utrechtse regio verder te versterken.

Een dergelijke propositie biedt ook uitgelezen mogelijkheden om te komen tot verdere invulling en versterking van publiek-private samenwerkingen, in samenwerking met de Economic Board Utrecht en de nieuwe Regionale Ontwikkelingsmaatschappij. Zo zijn er met bijvoorbeeld meerdere regio's en landen, binnen en buiten Europa reeds samenwerkingen op het gebied van innovaties in life sciences & health.

De regio Utrecht kan daarbij gebruik maken van het lidmaatschap van de stad Utrecht van het WHO European Healthy Cities Network en het lidmaatschap van de provincie Utrecht van het WHO European Regions for Health Network. Beide netwerken hebben een sterke focus op gezondheid en duurzame ontwikkeling en ontsluiten ongeveer 100 steden en 40 regio's uit 30 landen.

Beide netwerken opereren verbonden met elkaar en zijn gericht op dezelfde doelen:

- Bevorderen van gezondheid voor iedereen en het verkleinen van gezondheidsachterstanden.
- Versterken van leiderschap en participatief bestuur rondom gezondheid.
- Ontwikkelen van strategische samenwerkingsverbanden.

Het WHO European Healthy Cities Network sluit net als het WHO Healthy Regions Network qua doelen en ambitie uitstekend aan bij de ambities van Utrecht rondom gezondheid. Het netwerk biedt toegang tot (inter)nationale actieve politieke, bestuurlijke, maatschappelijke en onderzoeksnetwerken gericht op gezondheid en stedelijke vraagstukken'.

OMVANG

GEEN ENKELE REGIO KENT ZOVEEL ORGANISATIES EN WERKNEMERS IN DEZE SECTOR IN DE NABIJHEID

In het hart van Nederland wonen meer dan één miljoen mensen te midden van fraaie natuur, in één van de meest competitieve regio's in Europa. Er is een unieke concentratie aan innovatieve en gezondheidszorg gerelateerde bedrijven en kennisinstellingen in de regio. Daarnaast beschikt de Utrechtse regio over actieve en goed georganiseerde medisch en sociale krachtige basiszorg door respectievelijk eerstelijnsorganisaties, buurtteams en moderne zorg- verpleeg- en gezondheidsorganisaties. De inwoners zijn over het algemeen goed opgeleid zijn, hebben werk én vormen samen de gezondste regio van Nederland.

De regio heeft een brede en diverse economische basis met een aantal sterke, onderscheidende bedrijfstakken. Biotechnologie en gezondheidszorg springen daarbij in het oog met maar liefst 110.000 banen.

Ook veel landelijke organisaties op het gebied van gezondheidszorg zoals NZA, RIVM, Nivel, GGD GHOR NL, Trimbos Instituut, Pharos, Patiënten Federatie Nederland, Instituut voor Positieve Gezondheid, Verweij-Jonker Instituut, Rutgers, Actiz, Movisie en Vilans zijn in Utrecht gevestigd.

Het regionale life sciences-cluster is één van de leidende biotech-regio's van Europa. Het cluster kent een sterke publiek-private infrastructuur met focus op One Health (gezondheid mens, dier en omgeving), Personalized Medicine (kanker), Regeneratieve Geneeskunde en Stamcellen en Voeding en Gezondheid, in nauwe verbondenheid met

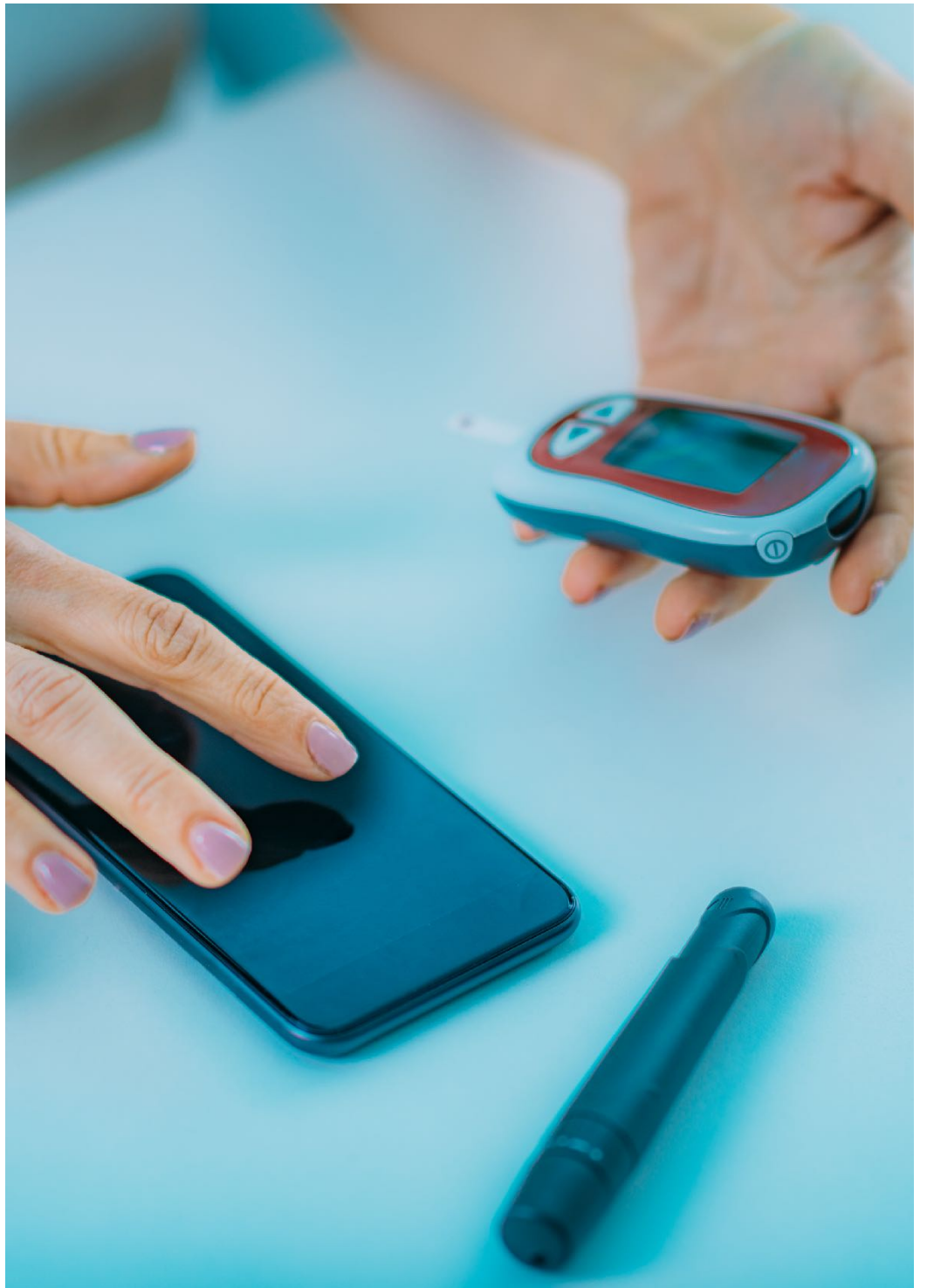
het nationale topsectorenbeleid. Daarnaast huisvest de regio veel ICT-bedrijven in uiteenlopende markten: van media, gaming en digital design tot medische technologie, e-health, technisch ontwerp, visualisatie en geodata.

Het Utrecht Science Park (USP) biedt plaats aan onder meer Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht, UMC Utrecht (met onder andere het Wilhelmina Kinderziekenhuis en calamiteitenhospitaal), Prinses Máxima Centrum alsmede toonaangevende onderzoeksinstituten en bedrijven. Het USP heeft een scherp profiel op het gebied van life sciences, gezondheid en duurzaamheid. Er zijn circa 27.000 mensen werkzaam. Samen met de 51.000 studenten maakt dit het USP tot het grootste sciencepark van Nederland.

Utrecht is al met al een welvarende regio met een sterke economie. Al zullen ook zeker de economische gevolgen van COVID-19 de regio raken, de komende jaren zal het aantal inwoners in onze provincie toenemen tot bijna 1.440.000 in 2040, volgens de prognose van PBL/CBS.

De regio Utrecht ziet deze groei als een kans voor de toekomst. Dit kan echter alleen door de keerzijde van deze groei, zoals druk op de woningmarkt, knellende infrastructuur en groene kwaliteit van de regio specifiek in combinatie met de toenemende vragen op gebied van gezondheid, zorg en welzijn te onderkennen en versneld onderdeel te maken van transitie-beleid.

VISIE

ALLEEN DOOR SAMEN TE WERKEN ONTSTAAN DE VERANDERINGEN DIE WE WILLEN BEREIKEN

Alle organisaties in de Health Hub Utrecht ervaren ieder voor zich een maatschappelijke opdracht. Besturen en medewerkers zijn intrinsiek sterk gemotiveerd om hun kennis en kunde zodanig in te zetten dat zij hun cliënten/patiënten optimaal kunnen bedienen.

Er is echter ook een diep besef bij alle Health Hub Utrecht partners dat de puzzel van Utrecht Gelukkig Gezond 2030 uit veel meer stukjes bestaat, die nu nog niet in elkaar vallen.

Bovendien beseffen zij ook terdege dat alleen maar een bottom up bijdrage vanuit de inwoners kan worden gevraagd, als er ook top down geïntegreerd en holistisch wordt samengewerkt. Zo wordt de kans om mensen ook te betrekken in vormen van zelf- of samenmanagement aanmerkelijk groter.

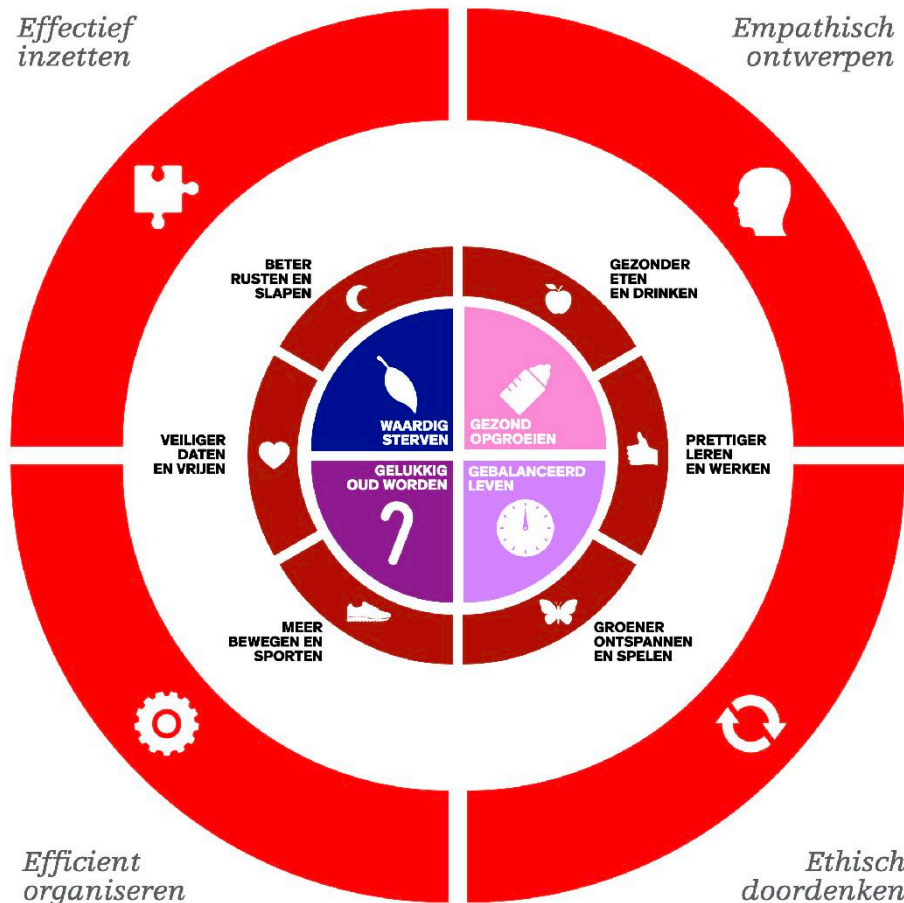
Daarnaast zijn zij ervan overtuigd dat het juist de unieke mix is van professionals uit praktijk, beleid, kennis, ontwerp en ondernemen in combinatie met een actieve rol van inwoners als co-creator, die zorgt voor de nodige kwaliteit en kwantiteit om de cruciale transitie van ziekte en zorg naar gezondheid en geluk mogelijk te maken.

Alle aangesloten partners menen dan ook dat hun gezamenlijke inspanningen niet sec gericht moeten zijn op specifieke aandoeningen of gerichte zorgvragen, maar met name op een zo gezond en gelukkig mogelijk bestaan voor mensen.

**HEALTH HUB UTRECHT
CIRCLE OF LIFE -
LIVING LAB VAN ALLEDAG**

*Effectief
inzetten*

*Empathisch
ontwerpen*

*Efficient
organiseren*

*Ethisch
doordenken*

In de meest brede zin van het woord. Elke dag weer, een heel leven lang. Van de ochtend tot de avond, van de wieg tot het graf. Juist in het dagelijkse functioneren van Utrechters liggen de kansen om hen te helpen en te ondersteunen het leven voor zichzelf gezonder en gelukkiger te maken.

De partners onderstrepen in deze samenwerking dan ook het belang van empathisch ontwerpen, ethisch doordenken, efficiënt organiseren en effectief inzetten als de vier bepalende criteria voor alle initiatieven die voortkomen uit hun samenwerking. Voor uiteindelijk succes dient aan ieder van deze criteria voldaan te worden. De partners realiseren zich dat het niet vanzelfsprekend is dat hun eigen organisatie op alle dimensies over voldoende kwaliteit of slagkracht beschikt en zoeken juist daarom de verbinding onder het motto: 'Alleen ga je misschien sneller, samen kom je zeker verder'.

MISSIE

WE MAKEN GEZONDHEID EN GELUK BEREIKBAAR VOOR IEDERE UTRECHTER IN 2030

De hierboven geformuleerde visie om door 'echte' samenwerking te komen tot positieve impact op het dagelijkse leven van inwoners van Utrecht (en bij succes hopelijk op dat van alle Nederlanders) vertaalt zich in een eenduidige missie: gezondheid en geluk voor en met iedere Utrechter bereikbaar maken in 2030.

Deze regiovisie sluit naadloos aan bij de centrale missies zoals geformuleerd in het topsectoren- en innovatiebeleid door het Ministerie van EZK in 2019:

- In 2040 leven alle Nederlanders tenminste vijf jaar langer in goede gezondheid, en zijn de gezondheidsverschillen tussen de laagste en hoogste sociaaleconomische groepen met 30% afgenomen.
- In 2040 is de ziektelast als gevolg van een ongezonde leefstijl en ongezonde leefomgeving met 30% afgenomen.
- In 2030 wordt zorg 50% meer (of vaker) in de eigen leefomgeving (in plaats van in zorginstellingen) georganiseerd, samen met het netwerk rond mensen.
- In 2030 is van de mensen met een chronische ziekte of levenslange beperking het deel dat naar wens en vermogen kan meedoen in de samenleving met 25% toegenomen.

Alle Health Hub Utrecht partners zijn zich ervan bewust zijn dat het leven van mensen maar ten dele maakbaar is. Ziekte en ongeluk zijn door pech, overmacht of onvermogen bij tijd en wijle onvermijdelijk. Maar de partners vinden dat dat hen niet van de maatschappelijke plicht mag ontslaan om er alles aan te doen om met alle inwoners van de regio te streven naar de grootst mogelijke kans op een gezond en gelukkig leven voor iedereen.

**HEALTH HUB UTRECHT
TRANSITIE MODEL
'BROODJE GEZOND'**

De trekkers van de coalities Wijkgerichte Preventie, Digitale Transformaties en Aantrekkelijke Arbeidsmarkt zetten zich met de bij hun respectievelijke aangesloten organisaties in om via jaarprogramma's concreet focus aan te brengen en invulling te geven aan bovenstaande:

Binnen deze coalitie Wijkgerichte Preventie zijn de focusgebieden:

- Eerste 1000 dagen/Kansrijke start
- Langer gelukkig gezond zelfstandig
- Gezonde Leefomgeving

Binnen de coalitie Digitale Transformatie zijn de focusgebieden:

- Digitale werkplek voor gezondheid (Platform voor Persoonlijke Gezondheids Omgeving)
- Aandacht voor sluiten van de informatieketen tussen professionals
- Data gedreven sturing, in verbinding met de coalities wijkgerichte preventie en vitale arbeidsmarkt.

Binnen de coalitie Aantrekkelijke Arbeidsmarkt zijn de focusgebieden:

- Ontschotten stimuleren door betere samenwerking.
- Opmaat neerzetten naar een (nog) betere regionale samenwerking, met als aandachtgebieden: Personeel in Loondienst/Personeel Niet in Loondienst en Verzuim/ Re-integratie.
- De coalitie zal de verbinding maken met de herijking van het convenant RAAT Utrecht (SAMUZ), waar in de loop van 2020 mee gestart wordt.

AMBITIE

WE WILLEN HET GEZONDE HART VAN NEDERLAND ZIJN

Health Hub Utrecht streeft ernaar om samen met de partners uit de zorg- en welzijnssector, de kennisinstellingen, het bedrijfsleven en de beleidspraktijk gezond opgroeien, gebalanceerd leven, gelukkig oud worden en waardig sterven voor iedereen bereikbaar te maken. En zodoende alle inwoners zo gelijkwaardig mogelijk te laten profiteren van de welvaartsgroei in de regio.

Uitgangspunt hierbij is om inwoners zoveel mogelijk regie op hun leven en hun gezondheid (terug) te geven, zodat zij van jong tot oud actief en vitaal deel kunnen nemen aan het dagelijkse leven.

Dit betekent een brede blik op gezondheid en geluk, waarbij het vermogen van inwoners om zo goed mogelijk om te kunnen gaan met fysieke of mentale klachten, ziektes of beperkingen het uitgangspunt van denken en doen is.

Het beschikbare geld dient daarom zo ingezet te worden dat inwoners zich ondersteund voelen bij hun inspanningen om gezond te blijven. Of hen helpen en bijstaan op het moment dat zij (tijdelijk) minder gezond zijn.

Op deze manier wordt het regionale profiel van Gezond leven in een stedelijke regio sterk en zal het zichtbaar en herkend worden in binnen- en buitenland. Health Hub Utrecht beoogt hiermee ondersteunend te zijn aan een versnelling in het aantrekken van talent en middelen, het versnellen van publiek-private samenwerkingen en het waar nodig suggesties doen voor het (tijdelijk) aanpassen van wet- en regelgeving (bijvoorbeeld op het gebied van financiering (populatiegericht bijvoorbeeld)).

Health Hub Utrecht opereert hierbij overigens liever vanuit een coöperatief dan vanuit een concurrerend perspectief. Met andere woorden: liever met Utrecht dan van Utrecht.

Aangezien sterke ambities soms de neiging hebben om oorspronkelijke uitgangspunten en afgesproken processen te overschaduwen, hebben de partners naar elkaar een aantal samenwerkingsprincipes op aanpak en omgang expliciet benoemd.

Als het gaat over initiatieven die de Health Hub Utrecht partners in verschillende coalities opstarten en tot uitvoer willen brengen dan zijn die gebaseerd op de volgende waarden:

- Mensgericht: De eindgebruiker (inwoner/patiënt/consument) staat altijd centraal.
- Missie gedreven: In 2030 zijn gezondheid en geluk voor iedere Utrechter bereikbaar.
- Publiek-privaat: Maatschappij en economie zijn twee kanten van dezelfde munt.
- Zelfsturend: Vanuit de kennis en kunde van alle partners wordt de koers bepaald. Niet iedereen hoeft overal aan mee te doen.
- Regio breed: Huis, Straat, Wijk, Dorp, Stad en Provincie dragen allemaal hun steentje bij.
- Design bewust: Goed ontworpen producten, diensten, processen zijn aantrekkelijk en maken het verschil.

Als het gaat over de processen die de Health Hub Utrecht partners gezamenlijk in gang zetten om te komen tot projecten, dan gelden de volgende spelregels:

- Het geheel is meer dan de som der delen: alle partners zien de meerwaarde van samenwerking naast uiteraard een eigen verantwoordelijkheid.
- Vrijheid in verbondenheid: innovatie en creativiteit kunnen overal ontstaan, maar met elkaar delen en afstemmen is cruciaal.
- Samen uit, samen thuis: deelname brengt actieve betrokkenheid met zich mee, en zoveel mogelijk collegiale steun waar nodig.

- Transparant in alles: op alle betrokken organisatieniveaus en naar alle betrokken partijen worden gemaakte keuzes in koers helder toegelicht.
- Delen, durven, doen: Kennis en kunde worden uitgewisseld om van elkaar te leren. Trots op en nieuwsgierig naar de ander is de norm. En woorden worden omgezet in daden.
- Lachen mag: als we niet kunnen relativeren op zijn tijd, dan is de kans op verkrampen groot en halen we misschien de eindstreep niet.

ORGANISATIE

HEALTH HUB UTRECHT IS DE STUWENDE KRACHT, DIE PARTNERS RICHTING GEEFT VOOR GEZAMENLIJK BELEID EN UITVOERING

De Health Hub Utrecht beweging is gebouwd op de pijlers van praktijk, beleid, kennis, ontwerp, ondernemen en gebruik. Binnen elk van deze pijlers worden beleid en uitvoering in verschillende gremia en tafels steeds meer getoetst aan en gestroomlijnd met de gemeenschappelijke Health Hub Utrecht visie, missie en ambitie:

PRAKTIJK

- Bestuurstafel Gezond Utrecht: het bestuurlijke platform dat zich richt op ontmoeting en onderling gesprek over strategische onderwerpen in de breedte van de sectoren welzijn en zorg. Het platform bestrijkt het gehele spectrum van nulde tot derdelijnszorg, van jeugdzorg tot ouderenzorg. De bestuurlijke ontmoeting heeft als doel met elkaar te spreken over verschillende typen onderwerpen die alle bestuurders in hun dagelijkse praktijk tegenkomen: ondernemersvraagstukken, strategische vraagstukken, innovatievraagstukken, vraagstukken gerelateerd aan het primair proces.
- TRIJN: het regionale samenwerkingsverband van drie ziekenhuizen, twaalf zorggroepen en Saltro, dat werkt aan zorg én patiëntgegevens op de juiste plek in Midden-Nederland. Het gaat om samenwerking tussen zorgverleners en organisaties in de eerste en tweede lijn, zowel op zorginhoudelijk als op ICT-gebied.

- Utrecht Zorg: de arbeidsmarktorganisatie voor Zorg en Welzijn in de regio Utrecht, Amersfoort en Gooi & Vechtstreek. Samen met ruim 80 aangesloten deelnemers wordt ingezet op een gezonde regionale arbeidsmarkt waarin alle zorg- en welzijnsorganisaties beschikken over voldoende en bekwaam personeel, nu en in de toekomst. Utrecht Zorg maakt zich hard voor een realistisch en goed imago van Zorg en Welzijn, goede loopbaankeuzes van jongeren, vitale medewerkers die met plezier werken en initieert projecten voor de zorgbanen van de toekomst.

KENNIS

- kUS: kennisplatform, waarin de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet begeleid worden door praktijkonderzoek, ontwikkeling van nieuwe werkwijzen, opleidingsprogramma's en praktische support op het terrein van maatschappelijke ondersteuning, zorg voor jeugd, arbeidsparticipatie, sociale en bestuurlijke ontwikkelingen en vrijwillige inzet.
- City Deal Kennis Maken: De inzet van de City Deal Kennis Maken is om een versnelling tot stand te brengen in het oplossen van maatschappelijke opgaven van steden door onderzoekers, docenten en studenten hierbij grootschalig te betrekken. De betrokken steden, kennisinstellingen en andere partners beschouwen dit enerzijds als een vorm van kennisbenutting en anderzijds als het aanbieden van de stad als leeromgeving voor studenten. Centraal in de City Deal staan talentontwikkeling, ondernemerschap én het stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid.
- Utrecht Challenge Alliantie: De Utrecht Challenge Alliantie is een samenwerkingsverband voor open innovatie, om regionale oplossingen te vinden voor maatschappelijke vraagstukken in samenwerking tussen bedrijven, publieke organisaties, overheden en onderwijsinstellingen. Binnen challenges werken studenten, professionals en burgers samen aan deze vraagstukken, wat leidt tot nieuwe inzichten, kennisontwikkeling en concepten voor innovatieve oplossingen die bijdragen aan gezond en duurzaam stedelijk leven. De Utrecht Challenge Alliantie is

een initiatief van Economic Board Utrecht, Gemeente Utrecht en drie Utrechtse onderwijsinstellingen: Universiteit Utrecht, ROC Midden-Nederland en Hogeschool Utrecht.

BELEID

- Utrecht: (houder van de City Deal) betrokkenheid via afdelingen Volksgezondheid en Maatschappelijke Ontwikkeling, marktgroep gezondheid vanuit Werk voor Iedereen.
- U10 (inclusief Utrecht): betrokkenheid via de U10 bestuurstafel Economische positionering en de U10 bestuurstafel gezonde en inclusieve regio.
- Provincie: betrokkenheid via programma gezonde leefomgeving.
- Rijk: betrokkenheid van Ministeries EZK, VWS, BZK, gecoördineerd via Agenda stad.

ONTWERP

- U CREATE: centre of expertise Future Health Design, een samenwerkingsinitiatief van Hogeschool Utrecht en Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Het Centre voedt en verbindt via 'design denken en doen' methodes de zorg- en welzijnssector met de creatieve industrie.
- Creatieve Coalitie voor Gezondheid: samenwerkingsverband tussen creatieve MKB bedrijven met een focus op zorg en welzijn, die door participatie in innovatieve consortia, onderlinge kennisdeling en het inzetten van tal van ontwerpinzichten en methoden, zich hard maken voor een betere vormgeving van toekomstige zorg.

ONDERNEMEN

- Economic Board Utrecht, Cluster Gezond: samenwerkingsverband rondom het thema Gezond Stedelijk leven, via clusters Groen, Gezond en Slim. Focus ligt op de vertalingen van kansen in deze domeinen naar banen en investeringen. Daarnaast zijn

er verbindingen met Clusters Internationalisering, Human Capital en het Trade en Invest Team.

- Jaarbeurs Innovation Mile: een innovatiehub, geïnitieerd door de Jaarbeurs, voor jonge bedrijven en talenten om te innoveren en te accelereren op het gebied van een slimme, gezonde en groene samenleving, bedoeld voor gevestigde bedrijven, scale-ups, start-ups, kennisinstellingen en onderwijsinstellingen, overheden en samenwerkingsverbanden.
- Utrecht Marketing: marcom-organisatie om Utrecht samen met vele partners in de regio te promoten als slimme, creatieve, gezonde en talentvolle stad via bezoekersmarketing en promotie van het Utrechtse cultuuraanbod. Daarnaast worden thema's als inclusiviteit, duurzaamheid en de balans tussen groei en leefbaarheid belicht.
- Utrecht Inc en StartUp Utrecht: organisaties die met name gericht zijn op het scouten en ondersteunen van veelbelovende start-ups en scale-ups op het gebied van Gezond Stedelijk Leven.

GEBRUIK

- NUZO: regionaal ouderennetwerk, dat zich richt zich op "het stimuleren en bevorderen van ouderenvriendelijke ontwikkelingen gericht op de eigen vraag en eigen regio van kwetsbare ouderen en hun mantelzorgers en de vitaal ouder wordende ouderen en hun netwerk in gemeenten en wijken in de brede Utrechtse regio". Het doel van de NUZO partners is het verbeteren van de samenhang in welzijn, wonen en zorg voor kwetsbare ouderen en ouder wordende vitale ouderen. Om te komen tot een duurzame integrale aanpak in ouderenzorg en welzijn in de brede regio Utrecht vanuit de gedachte van positieve gezondheid.

- GROZ Utrecht: samenwerkingsverband met de wijken Kanaleneiland, Utrecht Oost en gemeente Nieuwegein in kader van 'Grozzerdam initiatief' van topsector LSH en Ministerie van VWS, waarin samen met inwoners en professionele Health Hub Utrecht partners gewerkt wordt aan het gebiedsgericht samenwerken vanuit de vraag en behoefte van inwoners en op die manier ervaring wordt opgedaan met gebruikers gestuurde programmering.

- In alle activiteiten vanuit de Health Hub Utrecht wordt altijd het perspectief van de mede inwoners opgezocht door met inwoners samen te werken; georganiseerde en ongeorganiseerde inwoners. Zo is bijvoorbeeld PGOsupport nauw betrokken bij de platformontwikkeling voor persoonlijke gezondheidsomgeving voor inwoners.

De Health Hub Utrecht is de stuwende netwerk-organisatie die al deze disciplines, bestaande gremia en organisaties verbindt en waar mogelijk en nodig nieuwe verbindingen stimuleert. Zo wordt richting gegeven aan de transformatie van ziekte en zorg naar gezondheid en geluk en daarmee aan een sterkere regio positionering van Utrecht op deze grote maatschappelijke uitdaging. De Health Hub Utrecht zelf is op strategisch, tactisch en operationeel niveau georganiseerd. De huidige bemensing hiervan is opgenomen als bijlage.

HEALTH HUB UTRECHT DESIGN + SUPPORTCENTRE

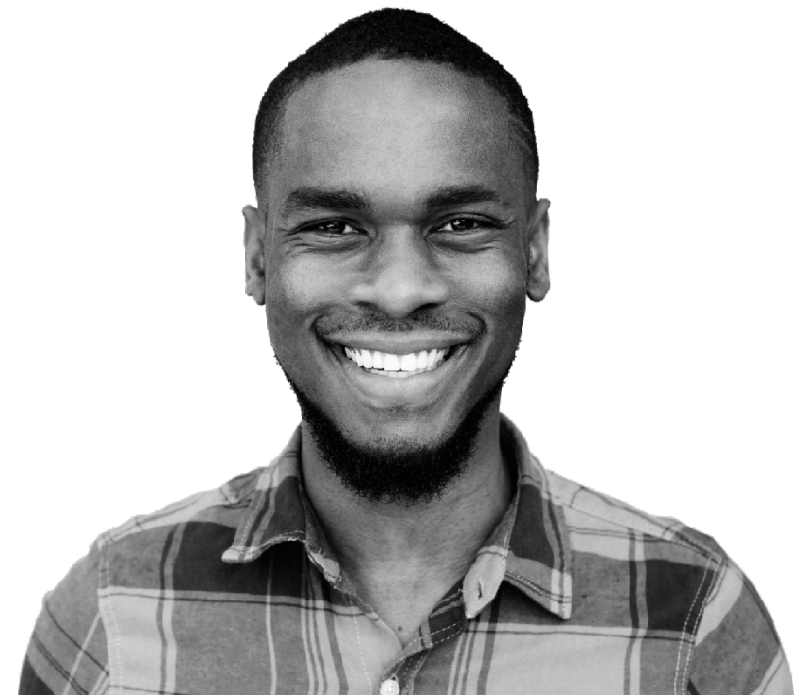
Het HHU Design + Support Centre is de centrale en drijvende kracht achter de Health Hub Utrecht beweging: zij activeren en verbinden, borgen continuïteit van afspraken binnen het netwerk, geven vorm aan het narratief, organiseren zichtbaarheid voor het netwerk en programmeren ontmoetingen tussen professionals via de Health Hub Academy. Dit Design + Support Centre wordt gevormd door de kwartiermakers/ kerngroep, samen met het team van U CREATE (Centre of Expertise Future Health Design), daarbij aangevuld door het team van U Zelf (fast-trackprogramma voor innovatie van zelfmanagement).

Het HHU Design + Support Centre hoopt in de toekomst op meerdere specifieke terreinen de innovatie kennis en kunde in het netwerk bijeen te brengen, zichtbaarder te maken en te kunnen opschalen. Bovenstaande figuur schetst ook een aantal mogelijke interfaces voor aansluiting met de Data- en Kennishub Gezond Stedelijk Leven, met HU Protospace en HKU Innovatiestudio en met het Trade en Invest team van de EBU.

Momenteel wordt door het Design + Support Centre, in combinatie met de coalities al uitvoering gegeven aan de Health Hub Academy: een platform voor (young) professionals, waarin ontmoetingen tussen professionals worden georganiseerd. Ook vindt (online) disseminatie plaats van de vele kennis en kunde, die aanwezig is bij zowel inwoners als professionals.

Via design thinking en co-creatie methodieken wordt gedurende het jaar gezamenlijk gezocht naar impactvolle vernieuwingen. Zo wordt momenteel op verzoek van de coalitie Digitale Transformatie gekeken naar verdere inhoud en vormgeving van het digitale platform Utrecht Gezond en Wel.

Naar aanleiding van COVID-19 wordt op dit moment onderzocht of er behoefte is en zo ja op welke manier aan een '1.5 meter Platform' waarin we van elkaar kunnen leren in het vormgeven van een nieuwe 1.5 meter werkbaarheid voor werknemers en cliënten. bijvoorbeeld op facilitair, logistiek, human resources of communicatie gebied.

SPELERS FOUNDERS, FRIENDS EN FANS

De Health Hub Utrecht kent een gelaagdheid in haar netwerk. Variërend van officiële ondertekenaars (oorspronkelijke en nieuwe) van de City Deal (Founders) en partijen die niet hebben ondertekend, maar waar al wel mee wordt samengewerkt (Friends) tot sympathisanten en geïnteresseerden (Fans).

Een overzicht van de ondertekenaars van de City Deal Health Hub (Founders):

- Gemeente Utrecht
- Gemeente De Bilt
- Gemeente Zeist,
- Gemeente Nieuwegein
- Gemeente Woerden
- Gemeente Stichtse Vecht
- Gemeente Vijfheerenlanden
- Gemeente Bunnik
- Gemeente IJsselstein
- Gemeente Houten
- Provincie Utrecht
- Utrecht Science Park
- Economic Board Utrecht
- RIVM
- TNO
- Universiteit Utrecht
- Hogeschool Utrecht
- Hogeschool voor de Kunsten
- ROC Midden Nederland
- MBO Utrecht
- UMC Utrecht
- Sint Antonius Ziekenhuis
- Diakonessenhuis
- Saltro
- Lokalis
- Reinaerde
- Includio
- De Rijnhoven
- Careyn

Een overzicht van gemeenten en organisaties waarbij (in meer of mindere mate) wordt samengewerkt (Friends):

- Gemeente Oudewater
- Gemeente De Ronde Venen
- Gemeente Montfoort
- Gemeente Lopik
- Gemeente Wijk bij Duurstede
- Gemeente Utrechtse Heuvelrug
- Gemeente Amersfoort
- Altrecht
- Nivel
- Utrechtzorg
- Raedelijm
- Huisartsen Utrecht Stad
- GGD Regio Utrecht
- RAVU
- U CREATE
- Pazio
- Hoogstraat
- Wilhelmina Kinderziekenhuis
- Unicum huisartsenzorg
- Lister
- Creatieve Coalitie voor Gezondheid
- Uzelf
- kUS
- Zilveren Kruis
- Wijkinitiatieven Utrecht Oost, Kanaleneiland, Leidsche Rijn

Een overzicht van organisaties die aangeven geïnteresseerd te zijn in samenwerking (Fans):

- Nederlandse Zorg Autoriteit
- IGJ
- Alles Is Gezondheid
- Instituut voor Positieve Gezondheid
- NPHF Federatie voor gezondheid
- Jaarbeurs Utrecht
- BeBright
- StartUp Utrecht
- Pharos

FASERING **SAMEN STARTEN,** **METERS MAKEN,** **DOELEN HALEN**

De Health Hub Utrecht beoogt een werkelijke transitie in de gezondheidszorg. En transities kosten tijd. Zo werd de City Deal Health Hub weliswaar in 2016 door de eerste organisaties ondertekend, maar werden er pas in 2017 kwartiermakers ingezet om versnelling aan het proces te geven. En vond strategievorming pas echt plaats in 2018. Transitie gaan ook gepaard met chaos en complexiteit. Er worden vaak afzonderlijke initiatieven ontwikkeld, die pas samengebracht het echte verschil maken.

Health Hub Utrecht heeft daarom voor een gestage ontwikkeling in drie stadia gekozen.

- In Fase 1 Samen Starten (2019 tot en met 2022) ontmoeten alle verschillende partnerorganisaties elkaar steeds intensiever en starten samenwerkingen op om elkaar beter te leren kennen en een gemeenschappelijke taal te ontwikkelen. Daarnaast wordt samen met inwoners een methode ontwikkeld om de stem van de inwoner en gebruiker/afnemer van diensten te verankeren in de Health Hub Utrecht aanpak. Ook regelen de partners in deze fase het fundament onder het netwerk, leidende principes en een governance structuur en proces- en projectfinanciering.
- In Fase 2 Meters Maken (2023 tot en met 2026) zetten de partners volop in op het ontwikkelen van impactvolle transitie-programma's en wordt ingezet op substantiële cofinanciering door het Rijk en de EU.
- In Fase 3 Doelen Halen (2027 tot en met 2030) worden de programma's uit Fase 2 verder aangescherpt en in volle omvang uitgewerkt en worden er op basis van de geleerde lessen tot en met 2030 plannen gemaakt voor de 10 jaar periode tot en met 2040, als ook de meeste nationale missies aflopen.

CONCLUSIE

MANAGEMENT IS DE DINGEN GOED DOEN, LEIDERSCHAP IS DE GOEDE DINGEN DOEN

COVID-19 heeft nog eens extra expliciet gemaakt, wat we natuurlijk eigenlijk al lang wisten. Onze (collectieve) gezondheid is het grootste goed wat we hebben als samenleving. *Health is wealth*, in alle opzichten. En dat betekent dat we nooit tevreden mogen zijn met een status quo. Onze samenleving is in beweging en beleid en uitvoering zijn volgend. Er is meer nodig.

Om te beginnen een ander perspectief op ziekte en gezondheid. Waarbij het niet draait om wat mogelijk is in de zorg én wat kan, maar om wat mensen in hun leven – elke dag weer - nodig hebben om zo lang mogelijk zo gezond en gelukkig mogelijk te kunnen functioneren.

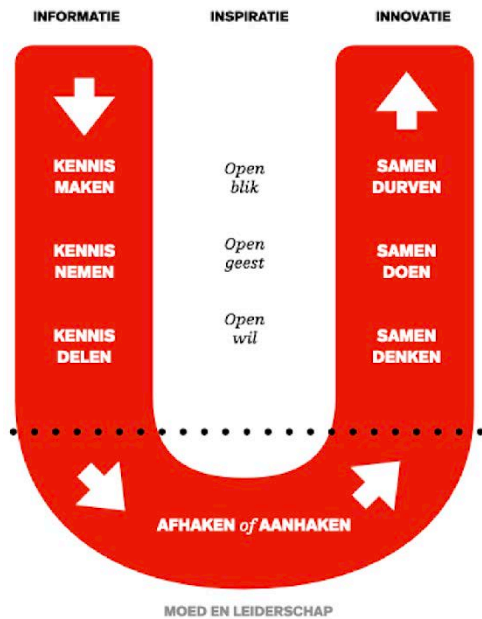
Om dat voor elkaar te krijgen is het noodzaak de inwoners van de regio Utrecht centraal te stellen en samen met hen maatwerk te ontwikkelen. Voldoende digitaal burgerschap is daarbij een noodzakelijke voorwaarde om de technologische mogelijkheid optimaal te benutten.

Zoals de taskforce voor 'De juiste zorg op de juiste plek' al in 2018 constateerde en het kabinet in 2020 opnieuw bevestigt: 'doorgaan op de huidige voet betekent vastlopen'. Het huidige gezondheidsstelsel is immers opgebouwd uit separate (verticale) belangen, ketens en systemen. Dit staat haaks op een verbonden (horizontale) wereld, waarin mensen gezond en ziek, gelukkig of ongelukkig, met of zonder beperkingen via allerlei dwarsverbanden, alleen of met behulp van anderen, hun weg proberen te vinden.

De partners in de Health Hub Utrecht onderkennen dit, niet in de laatste plaats omdat ook zij zelf als mens onderdeel uitmaken van dezelfde samenleving, en in hun werk de schrijnende gezondheidsverschillen ervaren.

Zij hebben naar elkaar de intentie uitgesproken om het belang van hun individuele organisatie nevensgeschikt te maken aan het gezamenlijke belang van een gezond en gelukkig Utrecht in 2030.

Waar het nu om gaat is om de intentie om te zetten in actie. Om in de volgende fase van 'Samen Starten' (2021 en 2022) verder structuur en inhoud te geven aan Health Hub Utrecht. In vorige presentaties is vaker gerefereerd aan de verander-managementtheorie van Scharmer, (toepasselijk) genaamd Theory U. Alhoewel de theorie in principe is ontwikkeld voor individueel leiderschap is zij ook heel goed vertaalbaar naar collectief leiderschap in deze fase.

Na een periode van kennis maken, kennis nemen en kennis delen, staan de partners nu voor de keuze: toch afhaken of echt aanhaken. Door mensen ruimte te geven, proces- en projectmiddelen te alloceren en de Health Hub Utrecht visie, missie en ambitie met overtuiging uit te dragen. Zodat straks volgens plan de volgende fase van Meters Maken ook echt kan beginnen.

Dat vraagt bestuurlijke moed, interne overtuigingskracht en uitvoerende snelheid. Maar alleen zo wordt voorkomen dat ook de Health Hub Utrecht strandt in goede bedoelingen en mooie woorden.

Alleen dan zijn we met elkaar in staat om de leidende transitie beweging neer te zetten, die zo noodzakelijk is om in 2030 gezondheid en geluk voor iedere Utrechter bereikbaar te maken (en te houden).

BIJLAGE 1

HUIDIGE BEMENSING ORGANISATIE EN ACTIVITEITEN

De huidige bemensing binnen de Health Hub Utrecht op strategisch, tactisch en operationeel niveau:

Strategisch

Eelco Eerenberg (wethouder Utrecht, namens U10 gemeenten) en Margriet Schneider (voorzitter Raad van Bestuur UMC Utrecht) treden op als bestuurlijke 'boegbeelden', vanuit respectievelijk inwoners- en patiëntenperspectief. In bestuurlijke samenspraak met de ondertekenaars van de City Deal richten zij de voortgang op de afgesproken strategie voor de Health Hub Utrecht, monitoren deze en herijken op regelmatige basis het onderlinge commitment van de aangesloten partners.

Tactisch

Hetty Linden (bouwer Strategische Allianties gemeente Utrecht), Jelle van der Weijde (domeinmanager Gezond van de Economic Board Utrecht) en Walter Amerika (directeur Centre of Expertise U CREATE) vormen de kerngroep die de Health Hub beweging aanjaagt en vormgeeft vanuit verschillende perspectieven, namelijk beleid, ondernemen en ontwerp. Vanuit de EBU ligt de focus op de (inter)nationale positionering van de regio Utrecht, vanuit de gemeente en het Centre of Expertise ligt de focus op het overkoepelende doel van gelukkige en gezonde Utrechters. Zij worden daarbij ondersteund door Marjoke Verschelling

(senior beleidsadviseur Gezondheid, gemeente Utrecht), Arthur Kocken (senior beleidsadviseur, gemeente Nieuwegein) en Monica van Berkum (bestuurder/adviseur en voormalig directeur Pharos).

Operationeel

Op de onderwerpen wijkgerichte preventie, digitale transformatie en vitale arbeidsmarkt zijn coalities actief die aan concrete resultaten werken. Bij deze transitiecoalities zijn inmiddels ook veel sympathiserende organisaties betrokken. Ook worden de coalities gevolgd door geïnteresseerde organisaties, die desgewenst inbreng leveren.

Bart Andriessen (directeur Volksgezondheid, gemeente Utrecht) en Nicolette Rigter (directeur Publieke Gezondheid en directeur GGD Regio Utrecht) zijn de trekkers van de coalitie Wijkgerichte Preventie.

Hyleco Nauta (directeur eHealth Innovatie, UMC Utrecht), Nienke Hulshof (manager transmurale zorg Diakonessenhuis), zijn trekkers van de coalitie Digitale Transformatie, bijgestaan door met Roland Friele (directeur Nivel).

Vincent Alkemade (directeur UtrechtZorg) en Marieke Schuurmans (directeur Opleiding Gezondheidszorgprofessionals én hoogleraar Verplegingswetenschap UMCU Utrecht) zijn de trekkers van de coalitie Aantrekkelijke Arbeidsmarkt Activiteiten.

De Health Hub Utrecht agenda voor fase 1 Samen Starten (zie hieronder) is gebaseerd op regelmatige ontmoetingen om elkaars organisaties (op alle niveau's) beter te leren kennen:

- Wekelijks kerngroepoverleg.
- Maandelijks trekkersoverleg met kerngroep en coalitietrekkers
- Aan de hand van het jaarplan komt de voortgang van de coalities iedere vergadering aan de orde in U10 bestuurstafels
- Werksessies en bijeenkomsten door de transitie-coalities.
- Bestuurdersbijeenkomsten: ontbijtsessies twee keer per jaar.
- Jaarlijkse netwerkreis (2017 Manchester 2018 Helsinki, 2019 Wenen)
- Jaarlijkse bijeenkomst met Bestuurstafel Gezond Utrecht.
- Doorlopende ontwikkeling van het narratief en disseminatie daarvan via website (www.healthhubutrecht.nl), nieuwsbrief, social media.

Verder worden door het Design + Support Centre, in samenwerking met de coalities, in het kader van de Health Hub Academy door het jaar heen inhoudelijke bijeenkomsten voor en door professionals worden georganiseerd:

- Health Tuesday ontmoetings sessies
- Circle of Life ontwerpconferenties over eindgebruiker innovaties
- C*re The System conferentie over stelsel innovaties
- We Health Week sessies over eHealth Innovaties
- Get Connected Health sessies
- Kennisfestival Gelukkig Gezond
- Talent Challenges en Battles

BIJLAGE 2

RANDVOORWAARDEN VOOR DYNAMISCHE ECOSYSTEMEN

Uit recent, door TNO uitgevoerd onderzoek- naar de ontwikkeling van regionale innovatie ecosystemen - wordt nogmaals bevestigd dat de aanwezigheid van een minimale set van innovatie assets en actoren en institutionele en culturele randvoorwaarden op orde moeten zijn om te kunnen spreken van succesvolle, dynamische ecosystemen.

Vervolgens is de 'hoe vraag' net zo belangrijk, of misschien nog wel belangrijker, dan puur en alleen de aanwezigheid van actoren, faciliteiten, capabilities, talent en dergelijke. Kortom, de manier waarop gezamenlijke innovatieprocessen worden vormgegeven – de modus operandi – bepaalt evenzogoed het succes van ecosystemen.

Ook stelt TNO dat hier specifieke, lokale contextfactoren een rol bij kunnen spelen. Aspecten die met de modus operandi te maken hebben kunnen grofweg geclusterd worden rond drie onderwerpen: gezamenlijk doel, ecosysteem activiteiten en governance. De belangrijkste inzichten uit het onderzoek:

Gezamenlijk doel

- Actoren op dezelfde golflengte, met een gedeelde visie en missie.
- Doelbewuste samenwerking, interactie en strategisch management gericht op vernieuwing en diversificatie, in het samenspel tussen kennis- en technologieontwikkeling, huidige specialisaties en met een open vizier op complementariteit en radicaal nieuwe producten en diensten.

- Commitment op met elkaar te investeren en te werken aan duurzame groei en ontwikkeling, waarin niet alleen eigen economisch gewin, maar ook gezamenlijke (maatschappelijke) waarde centraal staat.
- Gerichte investeringen en experimenten, waarbij doorzettingsvermogen en een lange adem randvoorwaardelijk zijn.

Ecosysteem activiteiten

- Dynamisch sociaal-economisch systeem: de aard en omvang van interactie, samenwerking en ontwikkeling kan over tijd variëren.
- Het kan helpen als partijen hierbij buiten traditionele rollen treden.
- Een cultuur gericht op het bevorderen van ondernemerschap en 'opportunity driven' investeren vanuit nieuwe marktkansen draagt bij aan een gunstige dynamiek.
- De manier waarop leiderschap en coördinatie wordt vormgegeven bepaalt in belangrijke mate hoe actoren in het ecosysteem nieuwe mogelijkheden omarmen en strategische richting kiezen.
- Een innovatietrekker (met bestuurlijke steun), die het ecosysteem in beweging zet en verder brengt is van groot belang.
- Een adaptieve leerproces, waarbij leerervaringen uit innovatie-experimenten worden ingebracht in de verdere vormgeving van de ontwikkelagenda van het ecosysteem, draagt bij aan een gunstige dynamiek.

Governance

- Veranderingen in en transformaties van ecosystemen ontstaan niet vanzelf. Betrokken partijen in het ecosysteem dienen op dezelfde golflengte te zitten / een gedeelde visie en missie hebben. Daarbij helpt het om:
 - Verschillen van inzicht, mening en visie expliciet te maken;
 - De agenda adaptief bij te stellen op basis van voortschrijdend inzicht;
 - Te beseffen dat innovatieprojecten niet noodzakelijkerwijs altijd in dezelfde samenstelling uitgevoerd te hoeven worden

- Continue monitoring en evaluatie is benodigd om veranderingen in en evolutie van het ecosysteem te volgen.
- Hierbij is het zaak om oog te hebben voor specifieke lokale contextfactoren. Het hoeft niet zo te zijn dat dezelfde set van actoren, faciliteiten en operationalisering van processen altijd en overal hetzelfde effect sorteert. Om die reden is verdiepend casestudy onderzoek naar praktijkervaringen in ecosystemen van belang.

BIJLAGE 3

TERMEN EN BEGRIPPEN

- Agenda Stad: Agenda Stad is de samenwerking van het Rijk, steden en stakeholders gericht op het versterken van groei, innovatie en leefbaarheid van Nederlandse steden.
- City Deal: City Deals zijn het middel om de doelstelling van Agenda Stad te halen: het versterken van groei, innovatie en leefbaarheid in de Nederlandse steden.

In City Deals worden concrete samenwerkingsafspraken tussen steden, Rijk, andere overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties verankerd. Die deals moeten leiden tot innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken en/of maatregelen bevatten om het economisch ecosysteem van de stedelijke regio(s) te versterken. Het streven is om ambitieuze en krachtige spelers in het stedelijk netwerk te verbinden. City Deals beogen daarmee ook nieuwe vormen van samenwerking tot stand te brengen waarmee stedelijke opgaven op een efficiënte manier worden geadresseerd. Steden bepalen zelf, in overleg met de betrokken departementen, de opgave die in iedere City Deal geadresseerd wordt.

- Net-merk organisatie: een netwerkorganisatie die door de gekozen waarden, toon en stijl een sterke en herkenbare identiteit kent naar tal van doelgroepen.
- Beweging: Een beweging is een diffuus netwerk van groepen mensen en organisaties die sympathie hebben voor een bepaald ideaal en doel, met name om een verandering te bewerkstelligen, dan wel voor de activiteiten die door een dergelijk netwerk worden ondernomen.[1] Leden van een beweging hebben een gemeenschappelijk doel en een gedeelde overtuiging, maar daarbinnen bestaat vaak variatie.

- Visie: Een (gezamenlijke) opvatting of zienswijze met betrekking tot een onderwerp. We geloven dat samenwerking de enige sleutel tot een nieuw gezondheidsstelsel is
- Missie: Een (gezamenlijke) opdracht of doelstelling met betrekking tot een onderwerp. We willen samen gezondheid en geluk voor Utrechters bereikbaar maken en houden in 2030.
- Ambitie: Een (gezamenlijke) wens of verlangen met betrekking tot een onderwerp. We willen koploper zijn in de transitie van zorg naar gezondheid in Nederland.
- Health Hub Design + Support Centre: Een niet bij één specifieke partner behorende kernteam, dat continu vormgeeft aan de verdere ontwikkeling van de Health Hub Utrecht beweging door te activeren, te communiceren te organiseren en te faciliteren.
- Health Hub Academy: Een (online) platform voor professionals van de partner organisaties, om elkaar via een jaarprogramma te ontmoeten, samen te ontdekken en van elkaar te leren.

HHU **PRAKTIJK EN UITVOERING**

HHU **BELEID EN BESTUUR**

HHU **ONDERZOEK EN ONDERWIJS**

HHU **INNOVATIE EN ONTWERP**

HHU **STARTEN EN ONDERNEMEN**

HHU **PARTICIPATIE EN GEBRUIK**

Voor meer informatie www.healthhubtrecht.nl of info@healthhubtrecht.nl

HEALTH HUB UTRECHT

**SAMEN GEVEN WE
VORM AAN DE
TOEKOMST VAN
GEZONDHEID EN
GELUK VOOR IEDERE
UTRECHTER IN 2030...**

HEALTH HUB UTRECHT

**...EN ONTWIKKELEN WE
ONZE ORGANISATIES
ALS INNOVATIEVE
SPELERS IN EEN
VERANDERENDE
SAMENLEVING**